

Conacul Polizu, unul din puținele conace încă în picioare

Conacul Polizu, din județul Iași, este unul dintre puținele clădiri care a reușit să „supraviețuiască” până astăzi, în ciuda secolelor care au trecut peste el. Readus la viață de moștenitorii săi de drept, conacul oferă, astăzi, condiții moderne de cazare, dar aerul secolului XIX.

Conacul Polizu a fost construit între anii 1880 - 1887 de omul politic Constantin Ghika-Deleni, în satul Maxut, județul Iași.

Este deopotrivă un edificiu cu valoare arhitecturală, dar și cu valoarea memorialistică în calitatea lui de loc de întâlnire al boierimii moldave și bucureștene la finele veacului al XIX-lea și sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial.

Primul proprietar al moșiei a fost vel ușierul Maxut căruia Antioh Cantemir îi dăruiește, în 1700, pentru slujbele aduse domniei și țării, un loc din hotarul târgului Hârlău. Ulterior, la 1757 casa și locul lui Maxut intră în posesia paharnicului Sandu Strudza. Din aceleași surse reiese faptul că Maxut a avut și aici o casă, nu știm însă dacă aceasta a fost clădită pe locul actualului conac, sau în sat.

Constantin Ghika-Deleni (1846 - 1910), om politic al epocii, a intrat în posesia moșiei de la Maxut și a decis să se stabilească pe noua proprietate, motiv pentru care va iniția, către 1880, construcția unei reședințe, după exemplul dat de majoritatea înaltei boierimi moldovene din epocă.

Alexandrina Polizu (1881-1975) a fost principala figură a domeniului, având un control desăvârșit asupra producțiilor agricole, salariilor, activităților zilnice și asupra bunăstării tuturor oaspeților. Era cunoscută și îndrăgită pentru atenția la detalii, pentru sufletul ei frumos, pentru putere și pentru pasiunea crescândă pentru cine gourmet.

Între înalții oaspeți ai locului, s-au numărat în anii Primului Război Mondial, când se aflau la Iași în refugiu, Regina Maria, principia Ileana și Nicolae, care au revenit ulterior în 1926, lăsând mărturie scrise despre trecerea lor la Maxut, ca oaspeți ai cuplului Alexandrina și Nicolae Polizu Micșunești.

"Sosirea la Hârlău, care este atât de plin de amintiri de război. [...] primire calduroasă la gară. Soții

Polizu, tinerii Ghica-Deleni, generalul Zadic, oficialități etc. (...) Restul zilei a fost petrecut mai mult sau mai puțin la Măcsut, unde ospitalitatea lor este cu adevărat moldovenească. Un pranz extraordinar, cu vinuri excelente [...] Într-o zi am venit la Maxut, ca să facem o plimbare prin vie și să luăm o cină devreme [...]. Grupul a fost cât mai plăcut și mai vesel posibil și oamenii din Maxut erau deosebit de încântați".

În ciuda aerului nobil, timpul nu are niciodată răbdare.

În anul 1946 conacul și domeniul au căzut pradă regimului comunist.

Până în 2006 acestea au suferit degraderi inimaginabile. În această perioadă conacul a deservit unor diverse forme de administrație comunistă: baracă militară, CAP, IAS, fermă pomicolă. 24.560 de volume aparținând familiei au fost arse, toate piesele de mobilier au fost fie distruse, fie furate, pereții și ușile au fost ponegrite, iar toate decorațiunile de arhitectură au fost aruncate.

Din fericire, pe 11 ianuarie 2006, conacul a fost introdus într-un amplu proces de renovare, ce a durat vreme de cinci ani. Procesul a fost început de Irina-Ioana Riscutia, moștenitoarea de drept a conacului și a domeniului, ajutată fiind la fiecare pas de antreprenorul și vizionarul Constantin Ștefănuca. Cei doi au adus la viață unul din puținele conace încă în picioare din România. Cele mai mici detalii au fost luate în considerare pentru a readuce la forma inițială clădirea și parcul.

Domeniul are 19 camere, mobilate și decorate în stilul neoclasic, cu elemente ale secolului XVIII - XIX. Crama oferă toate dotările necesare organizării unor degustări de vinuri, petreceri private și alte activități. Tuturor acestora, se adaugă o sală de evenimente spațioasă și elegantă, un domeniu de 30ha, livezi și parc, piscină, saună.

Este deopotrivă un edificiu cu valoare arhitecturală, dar și cu valoarea memorialistică în calitatea lui de loc de întâlnire al boierimii moldave și bucureștene la finele veacului al XIX-lea și sfârșitul celui de-al doilea Război Mondial.

